

Introduksjon til byutviklingsplan for Lillestrøm by

Høringsutkast november 2020

Lillestrøm er raskt voksende. Det er behov for å sikre at Lillestrøm utvikler seg etter en gjennomtenkt og helhetlig plan.

Byutviklingsplanen skal være et styrende verktøy for alle som er med på å utvikle byen, for innbyggere, utbyggere og kommunen selv.

Byutviklingsplanen skal utgjøre en slik helhetlig plan for Lillestrøms utvikling frem mot 2060.

Forslag til byutviklingsplan er ikke politisk behandlet enda. Høsten 2020 gjennomføres en grundig hørings- og medvirkningsprosess, før forslaget blir politisk behandlet første halvår 2021. Når byutviklingsplanen er vedtatt, skal denne planens løsninger være førende for utforming av detalj- og områdereguleringsplaner.

Dette er en kortversjon av byutviklingsplanens del I og del II, som kan leses i sin helhet her www.lillestrom.kommune.no/byutviklingsplan.

Forslag til byutviklingsplan er utarbeidet av byutviklingsavdelingen i Lillestrøm kommune i samarbeid med Gottlieb Paludan og ADEPT arkitekter

Innhold

Lillestrøms historie	4
Lillestrøms identitet	6
Perspektiv: Lillestrøm 2060	9
Fremtidsvisjon 2060	10
Oppbygning av byutviklingsplanen	12
Mulighetenes by	14
Menneskenes by	18
Naturby	22
Mobilitetsby	26
Bydeler	30
Bydelsprosjekter	32

Lillestrøms historie

Et tilbakeblikk

Et sted blir preget av sin historie og menneskene som bor der. Stedets identitet formes av dets egenart og særpreg. Dette særpreget består av så vel naturgitte og fysiske forhold som sosio-kulturelle og historiske forhold. Det gjelder å ta vare på noe av stedets historie og bringe det inn som elementer i en ny tid.

Lillestrøm har i mange hundre år vært preget av sagbruksvirksomhet. Fra midten av 1800-tallet dominerte trelastindustri og jernbanen i byen. Hovedbanen og Kongsvingerbanen ble åpnet, og Lillestrøm ble en viktig stasjonsby og et knutepunkt. På kort tid vokste det frem mange damp-sager langs elvebredden, og behovet for arbeidskraft gjorde at mange arbeidere bosatte seg her. Slik vokste det frem en by langs elva og jernbanen, som fikk kallenavnet «Flisbyen».

I 1912 ble en av verdens eldste flyplasser etablert på Kjeller. Etter hvert dannet det seg et lite tettsted rundt Forsvarets virksomhet på Kjeller,

med industri og forskningsinstitusjoner. Kjeller flyplass og virksomheten der har også hatt stor betydning for fremveksten av Lillestrøm by.

Etter andre verdenskrig fortsatte Lillestrøm å vokse. I 1947 ble det utarbeidet en byplan, med en gatestruktur som fortsatt definerer byen i dag, og som la grunnlaget for et mer urbant sentrum. Lillestrøm endret seg etter hvert fra å være en industriby til å bli en handels- og serviceby. Lillestrøm har mange historiske bygninger i sentrum som forteller om byens historie. Blant disse er stasjonsbygningen, lokstallen, Lillestrøm kinoteater som i dag er kultursenter, og Tærudgårdene. Småhusene representerer det typiske Lillestrømhuset, et trehus i en enkel sveitserstil og halvannen etasje høyt. De ligger i rette gateløp på romslige tomter med uthus i samme stil. Ivaretagelse av dette kulturmiljøet skaper identitet og tilhørighet, kulturforståelse og verdiskaping.

Treindustri ved Nitelva

Lillestrøm stasjon

Hagebyen

Strømmen båt

Oversiktsbilde 1936

Foto:MiA

Lillestrøms identitet

Å leve i Lillestrøm

Ingen andre norske byer har både hovedstaden og verden kun 10 minutter unna. Tog til Oslo S og Oslo Lufthavn Gardermoen går kontinuerlig. Dette kombinert med en by som fortsatt har småbyens kvaliteter, med korte avstander til alt man trenger i hverdagslivet, gir Lillestrøm spesielle kvaliteter. Her er det fullverdig småbyliv med lokal tilhørighet, godt kulturtilbud, handelstilbud og frivillighet. Bor man i Lillestrøm har man også tilgang til et meget stort regionalt arbeidsmarked. Kombinasjonen av småbyens kvaliteter og tilgjengelighet til storby og verden kan ingen andre byer i Norge matche! Dette gjør Lillestrøm til et attraktivt sted å bo og etablere næring.

Urban struktur

Lillestrøm by har en klart definert form holdt sammen av elva, Kjeller flyplass og landbruksområdene rundt. Lillestrøm har også et velutviklet gatenett, som gir en klar bystruktur. Lillestrøms sjel ligger i stor grad i historien og hagebyens struktur. Hagebyen med grønne hager og villaer er et pusterom for byen og bidrar til bydeler med en tydelig form og identitet. Samtidig har byen et klart definert sentrum med en god blanding av handel, bolig og arbeidsplasser. Områder som er sparsomt utnyttet er til dels under transformasjon, og det er attraktivt å kjøpe bolig i Lillestrøm.

Elvelandskapet

Byen Lillestrøm ligger på neset mellom de to elvene Nitelva og Leira, nord for innlandsdelta; Nordre Øyeren. Området har et fantastisk plante- og dyreliv og et mangfold av naturtyper. Lillestrøm og omgivelser utgjør et åpent og fritt landskapsrom, med god utsikt og mye luft og himmel.

Kultur og arbeidsliv

Lillestrøm er en kulturby med et lokalt kulturtilbud til folk i Lillestrøm og regionen. Som kulturhovedstaden på Romerike satser kommunen på kultur og opplevelser. Lillestrøm er en by i vekst med et økende arbeidsliv. I dag har byen omkring 7 500 arbeidsplasser i sentrum og 3 300 i klyngen på Kjeller.

Hvordan bevare identiteten?

Ny byutvikling i Lillestrøm og i Osloregionen har blitt anonym og mangler lokal identitet. De siste årene har tendensen i Lillestrøm vært at det reguleres høye og massive bygg som utfordrer byens nåværende identitet. Ny bebyggelse blir utformet i en sterk kontrast til den gamle trehusbebyggelsen. Vi har store transformasjonsområder som skal bebygges med høyere tetthet enn hagebyen. Skal Lillestrøm utvikles som en by med særpreg og beholde sin identitet, må bebyggelsen utformes etter en helhetlig strategi og inkludere elementer som bygger opp rundt Lillestrøms identitet, som for eksempel mer bruk av trematerialer i bygg og mer grønt i bybildet.

Perspektiv: Lillestrøm 2060

De siste 40 årene har Lillestrøms attraktivitet blitt forsterket med et moderne og pulserende bysentrum, som har klart å bevare sin småbysjarm fra tiden før den store veksten. Lillestrøm er den byen som har hatt størst bolig- og næringsvekst de siste 40 årene i denne regionen. Forskningsmiljøet i Lillestrøm har siden begynnelsen av dette århundret hatt stor utvikling, og utmerket seg internasjonalt innen teknologiforskning, særlig miljøteknologi. Dette har ført mange store bedrifter til Lillestrøm, og i 2060 er Lillestrøm et av landets mest ettertraktede steder å etablere seg for både store og små bedrifter.

Bydeler har utviklet seg med hver sin tydelige identitet og er svært attraktive både med tanke på å bo, arbeide og bruke fritiden. Sentrum strekker seg fra Nesa i sørøst til Kjeller i nordvest, via handelsstrøk, kulturattraksjoner, trivelige boligområder og møteplasser. Bykjernen, det historiske sentrum som strekker seg fra Lillestrøm stasjon og nordover til Lillestrøm kirke, utgjør fortsatt byens handelssentrum, selv om det har blitt utvidet til over jernbanesporene i øst, hvor det sør for stasjonen og ned mot elva har utviklet seg et vakkert, elvenært og viktig handelssted i byen.

Nitelva har blitt et viktig urbant, blågrønt belte som binder flere av Lillestrøms områder sammen. Turveier, sykkelveier, parker og plasser langs og på tvers av elva har blitt en viktig del av innbyggernes hverdag. Elvelandskapet benyttes som rekreasjonsområde, møtested og som ferdselsåre til fots, på sykkel og til vanns.

Et grønt belte strekker seg fra Sogna naturreservat i vest til Sørums fritidsgård i øst, sør for det som en gang var flyplass, og binder Nitelva og Leiravassdraget sammen. Dette området har blitt et viktig friluftsområde for de som bor i byen.

Veier og gater har gått gjennom en transformasjon slik at det er gode gangforbindelser i hele byen. Sykkel og kollektivtransport har fått egne traséer og bilen har blitt "gjest" i bysentrum. Lillestrøm har blitt en bærekraftig by der mennesket er i sentrum.

Et bilfritt byliv gir gode kvaliteter til hverdagslivet i byen. Likevel er byen velfungerende med varelevering, handlende og besøkende i rolige og triveligere bygater uten støy og forurensning. Lillestrøm er et forbilde innen klimavennlig byutvikling.

Fremtidsvisjon 2060

Her er en illustrasjonsplan slik vi ser for oss Lillestrøm by i 2060, og vil være retningsgivende for utvikling.

De røde gatene viser de viktigste gatene og byrommene i Lillestrøm. Vi kaller dem samfunnsakser. Her skal byfunksjoner konsentreres for å skape byliv, det skal være mer grønt, mye sol og opparbeidelse er av høy kvalitet.

Vigernes skole

Sørumsparken

Nesa

Eveparken

Nitelva

Oppbygning av byutviklingsplanen

Byutviklingsplanen bygger på fire visjoner for fremtidens Lillestrøm. Til hver visjon er det beskrevet et konseptuelt grep, samt flere designstrategier som skal bidra til å realisere visjonen.

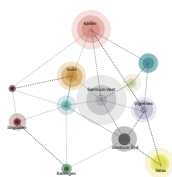
Visjoner

Konsepter

Designstrategier

Oppløst by

Polysentrisk bystruktur

Skape så mye utvikling som mulig

Skape balansert utvikling i hele byen

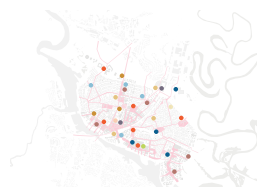
Skape en kompakt og bærekraftig utvikling

Menneskenes by

Samfunnsakser

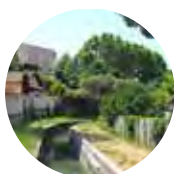
Fortettet byliv langs hovedakser

Sekundære akser

Oppgradering av eksisterende nabolag

Naturby

En by med et blågrønt hjerte

Øke mengden og kvaliteten på grønt

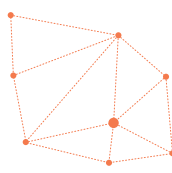
En grønn ring rundt hele byen

Aktiviteter i den grønne ringen

Mobilitetsby

Grønn mobilitet

Komforten ved å gå, sykle og ta buss øker

Koble bydelene til knutepunktet

Koble bydelene sammen med hovedakser

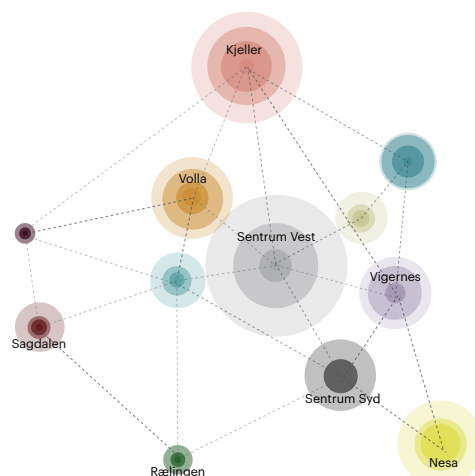
Mulighetenes by

Visjon 2060

I 2060 er Lillestrøm blitt en kompakt og mangfoldig by med en tydelig ambisjon, designstrategi og identitet. En by som med bakgrunn i historien utformer fremtiden. En by hvor folk kan og ønsker å bo i 40 år, ikke bare 3 år, fordi byen er preget av kvalitet i byutviklingen, fleksibilitet innen boligmarked og et innholdsrikt og tilgjengelig felleslandskap av aktiviteter, destinasjoner, gater, parker og byrom på tvers av byen. En kunnskapsrik by med en sterk økonomi bygget opp rundt byens økonomiske sterke sider, samt nye økonomiske muligheter. Et tett nettverk av mangfoldige og attraktive bydeler som utfyller hverandre og inviterer til investering, innovasjon, arbeidsplasser og gateliv. En by med betydelig utviklingskapasitet, forutsigbarhet og

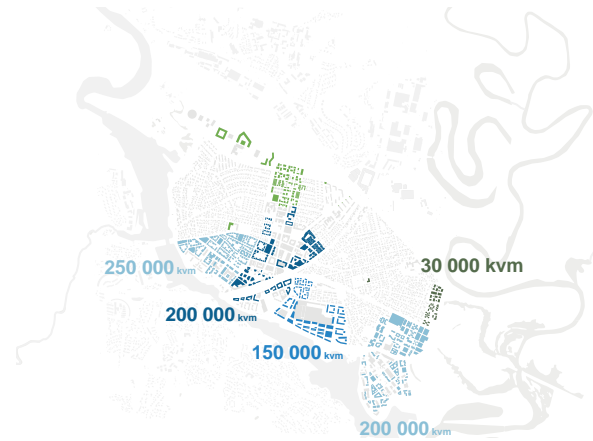
gjennomføringsevne som gir muligheter til å etablere, investere i og utvikle byen. En by som ikke bare vokser, men som utvikles på en planlagt, klok og detaljert måte, og som utnytter fordelene det er å ha Norges tredje største kollektivknutepunkt og de smarteste hodene.

Lillestrøm har blitt et av landets mest attraktive bosteds- og etableringskommuner. En overordnet strategi for kommunen er prinsippene om sosial, økologisk og økonomisk bærekraft. Økologisk bærekraft handler om byutvikling, mobilitet, vern av naturområder og jordbruksarealer, og reduksjon av forurensning og klimagassutslipp. Altså prinsipper som gjør Lillestrøm til et attraktivt sted å leve, bo og jobbe.

...designstrategier for å komme i mål

Skape så mye utvikling som mulig

- Legge til rette for utvikling og arbeidsplasser
- Arealer kan få en høyere og bedre utnyttelse
- Bebyggelse må bygges helt inntil gater i urbane bydeler slik at fotavtrykket blir størst mulig
- Det skal reserveres areal til en høy andel arbeidsplasser sentralt i byen

Skape balansert utvikling i hele byen

- Byen er tjent med at ikke hver enkelt eier oppnår størst mulig tetthet og høyde på sin tomt
- Utvikling skal ikke bare skje i sentrum, men også i andre deler av Lillestrøm by
- Etablering av nye områder med en gjennomsnittshøyde på 5 etasjer, menneskelig skala og kvalitet

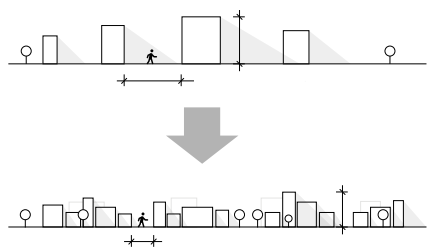

Skape en kompakt og bærekraftig utvikling

- Alle utviklingsområder i Lillestrøm ligger innen kollektiv-, gang- og sykkelavstand fra stasjonen og kan redusere transportbehov betydelig
- Balansere miljømessig bærekraft og høy tetthet med behovet for sosial bærekraft, bo- og bykvalitet

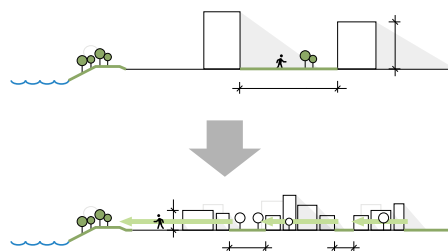
Skape særegene og komplementære bydeler

- Utvikle bydeler som har hver sin identitet
- Hagebyen skal tas vare på
- De urbane bydelene skal utvikles med høy bykvalitet

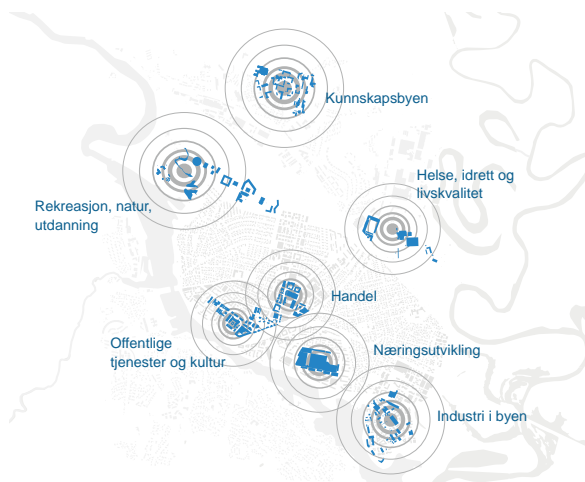
Høy tetthet ved å øke bygningenes fotavtrykk

- Øke fotavtrykkene av nye bykvartaler og oppnå høy tetthet uten at alle bygninger må være høye
- En tett byform skaper egenart og en lokal identitet ved å gjeninnføre intime gater, byrom og byparker

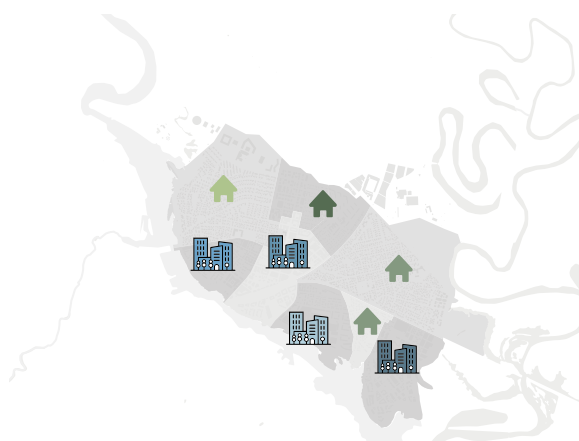
Bedre forbindelser til de grønne kantsonene

- Fylle byen med små og mellomstore byparker, grønne gater og byrom med høy kvalitet
- Grønne forbindelser og større, grønne og åpne områder plasseres i randsonen av byen
- Skape et sammenhengende nettverk av parker, byrom og gater

Bygge bydeler rundt økonomiske drivkrefter i byen

- Utvikle byen med grunnlag i de sterke drivkreftene som fins i byen i dag
- Handel i sentrum må styrkes
- Alle områder skal ha en funksjonsblanding med en viss andel boliger

Skape gode boområder

- Beholde eksisterende gode nabolag og samtidig skape nye gode boligområder
- Utvikle fleksible og differensierte boligtyper, attraktive og trygge boligområder der alle har kort vei til natur

Menneskenes by

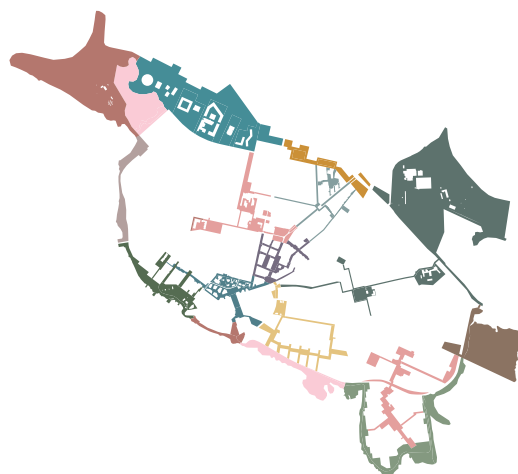
Visjon 2060

I 2060 er Lillestrøm en by for mennesker der mennesker trives og har et godt liv i sine fysiske omgivelser og i samspill med andre mennesker. En by med identitet som menneskene er stolte av og der man føler seg hjemme. En godt organisert by der hverdagslivet fungerer godt og der det er korte avstander mellom aktiviteter, destinasjoner, gater, parker og byrom. Bydeler har hver sin identitet som skaper en mangfoldig by der alle mennesker kan finne sitt nabolag og gode relasjoner med andre mennesker. En åpen, inkluderende og attraktiv by som inviterer til by- og gateliv. En by der menneskene har tatt gata tilbake.

Samhandling mellom mennesker som bor i byen har mye å si for hvordan byen fungerer. Denne samhandlingen blir best dersom den tilrettelegges for ved en god utforming og organisering av byen. Byen har blitt utviklet

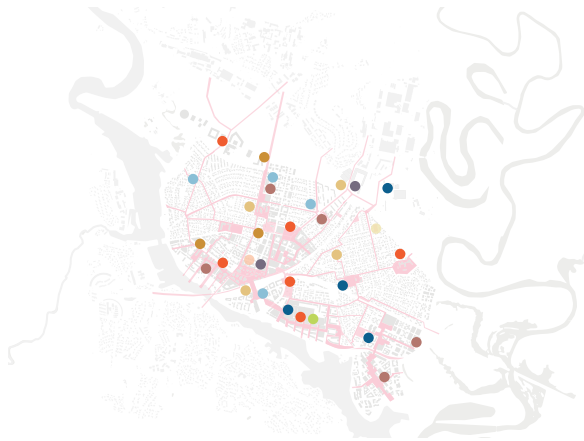
over lang tid, og det er mange faktorer som har påvirket utviklingen. En faktor er den fysiske organiseringen av byen. Dette omfatter funksjoner i byen, struktur, tetthet og høyder. En funksjonsblandet by gir byliv gjennom hele dagen og skaper trygge omgivelser. Mens enkelte næringsbygg har store høyder, er det generelt valgt å bygge med varierte høyder i en menneskelig skala. Dette skaper gode byrom der folk kan møtes og bli kjent med hverandre.

En annen faktor er hvordan menneskene lever sine liv i byen. Lillestrøm har blitt en åpen og inkluderende by som betrakter mangfold som en ressurs. Dette er oppnådd ved samskaping og medvirkning som er viktig for at innbyggerne skal få muligheter til å påvirke og forme byen til sin egen by. På den måten har Lillestrøms innbyggere nabolag som fungerer godt i hverdagen, der folk i ulike aldre deltar i et sosialt fellesskap.

...designstrategier for å komme i mål

Fortettet byliv langs hovedakser

- Byliv skal konsentreres langs hovedakser som går fra kollektivknutepunktet ut mot bydelene
- Nye blågrønne akser vil løpe gjennom alle bydelene
- Nye private og offentlige funksjoner må etableres langs hovedaksene

Sekundære akser

- Sekundære akser er spesielt viktige for å skille ulik type mobilitet, og sørger for at beboere kan reise kollektivt, gå og sykle enkelt og trygt mellom bydeler
- Sekundære akser består av kollektivgater og roligere bolig-gater

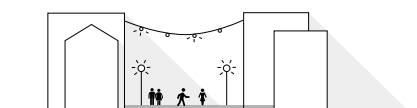
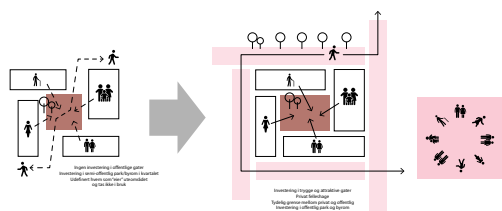
Byreparasjon/oppgradering av eksisterende nabolag

- Byutviklingsplanen foreslår forbedringer av kvaliteten på gater, torg, møteplasser, grønt-områder og lekearealer
- Ny "infill"-utvikling foreslås der den vil komplementere og styrke eksisterende nabolag

Tilpasning til eksisterende nabolag og byen rundt

- Nye utbygginger må illustrere at de er planlagt integrert med omkringliggende byrom
- Byutviklingsplanen viser hvordan utbyggingsområdene henger sammen og vil være styrende for utviklingen

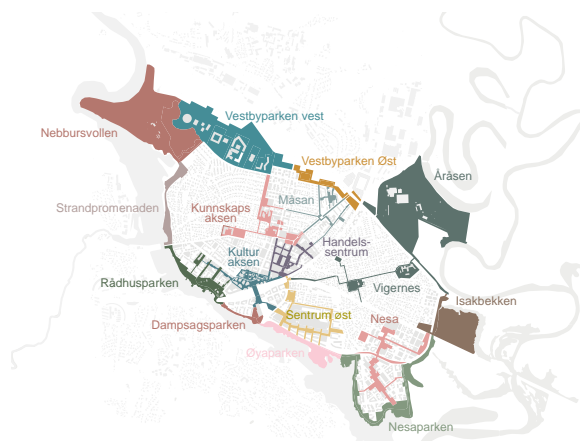

Skille mellom privat felles hage og offentlig byrom

- For å skape gode uteoppholdsområder i byen foreslås en tydeligere grense mellom offentlig plass og privat uteområde
- Investering i offentlige uterom må konsentreres om offentlige gater, parker og byrom

Belysning, estetikk i fasader og bygulv skaper byliv

- God belysning skaper romfølelse og får frem kvaliteter i fasader og byrom
- Fasader og bygulv i byen skal bidra til mer byliv
- Arkitektonisk kvalitet og estetikk skal henge sammen med hva som er viktig ved de enkelte byrom

Gater som byrom utvikles som gode møteplasser for mennesker

- Gater og byrom utvikles som ramme for gode nabolag med møteplasser med grønt i byen
- Byromsnettverket i Lillestrøm skal inneholde byrom og forbindelser av forskjellige størrelser og med ulikt innhold

Tydeliggjøre og utvikle destinasjoner, målpunkter og attraksjoner

- Ulike steder i byen utvikles som destinasjoner
- Destinasjoner vil kunne styrke identiteten i bydeler og forbindelser internt i byen
- Destinasjoner, målpunkter, attraksjoner og samfunnsakser henger tett sammen

Naturby

Visjon 2060

I 2060 er Lillestrøm en naturrik by der stedets lokale naturelementer dyrkes frem med en tydelig lokal identitet. En attraktiv by med grønne og frodige områder midt i byen og rundt byen der folk ønsker å oppholde seg og får en berikelse av det å bo i by. Byen er en del av et økologisk system, som er motstandsdyktig mot fremtidige endringer og gir en rik biodiversitet og opplevelsesverdi med planter, insekter og dyr. Grønne gater og byrom binder sammen bydeler og viktige destinasjoner i byen og gjør gange og sykkel til et naturlig førstevalg når man skal bevege seg mellom disse. Også naturområdene rundt byen kobles sammen og med sentrum på denne måten. Aktiviteter og grønn beplantning i viktige gater og byrom gir spennende opplevelser når menneskene beveger seg fra a til b. Lillestrøm består av et urbant og grønt landskap.

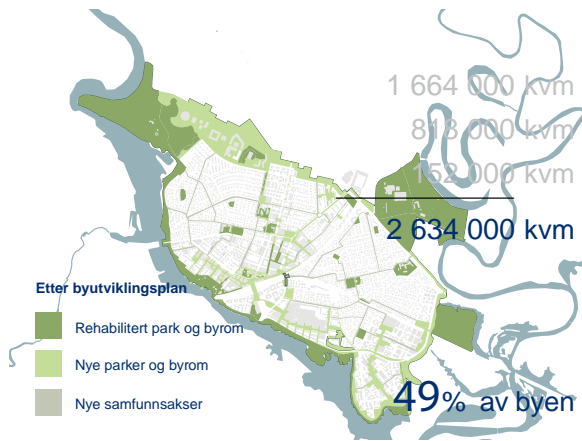
Byen Lillestrøm har bygget videre på sin nærhet til store grønne områder langs Nitelva og hagebyen som tar imot mye av regnvannet i byen. I 2060 er Lillestrøm blitt en grønnere by ved oppgradering av eksisterende parker og byrom, byen har blitt åpnet opp mot Nitelva med tydelige grønne akser ut fra sentrums-kjernen og en grønn ring med sammenhengende grønnstruktur rundt byen. Et grønt belte strekker seg fra Sogna naturreservat i vest til Sørums fritidsgård i øst og binder Nitelva og Leira-vassdraget sammen.

Trygge, attraktive og grønne ferdselsårer gjennom byen og ut til omkringliggende naturområder har bidratt til å øke andelen gående og syklende i Lillestrøm.

...designstrategier for å komme i mål

Øke mengden og kvaliteten på grønt i byen

- Oppgradere eksisterende grønne arealer slik at de får mer innhold og kvalitet
- Plante flere trær og øke mengden vann i byen som gir frodige og varierte grønne områder
- Erstatte homogene gressplener med et større innslag av enger

En grønn ring rundt hele byen

- En grønn ring vil omkranse hele byen – et 10 kilometer kontinuerlig grønt landskap
- En grønn ring vil gi befolkningen lettere tilgang til natur, den vil koble bydelene sammen, byen blir et bedre sted å bevege seg og oppholde seg i

Aktiviteter i den grønne ringen

- Denne grønne ringen skal fylles med innhold og aktiviteter som tiltrekker seg byens innbyggere
- Kommunen bør plassere viktige nye rekreasjonsområder samt skoler og barnehager langs samfunnsakser og tett på i den grønne ringen

Store grønne forbindelser som kobler byen og den grønne ringen sammen

- For å koble byen, den grønne ringen og omkringliggende landskap rundt Lillestrøm sammen, er det et sterkt behov for investering i store grønne infrastrukturprosjekter

Et variert og tett nettverk av byparker, byrom og grønne gater

- Det skapes et stort grønt nettverk av sammenkoblede byparker, byrom og grønne gater
- Mange eksisterende parker og byrom er oppgraderte og revitaliserte

Alle boligprosjekter skal ha en privat felleshage

- Byutviklingsplanen forslår at uteområdet midt i kvartalene skal være en privat felleshage med grønt preg kun for beboerne
- Alle slike private felleshager skal være frodige med en variert sammensetning av grønt

Robust overvannssystem

- For realisere byutviklingen skal det bygges et nettverk av overvannstiltak helt integrert med parker, gater, byrom og mobilitetssystemer i hele byen
- Det er et fokus på lokal håndtering av overvann

Bygge små attraksjoner langs den grønne ringen

- Langs den grønne ringen utvikles små attraksjoner rundt byen. Slike attraksjoner kan være utsiktspunkter, spesielle byggverk, kunst etc.
- Det må gjennomføres et prosjekt som sikrer helhetlig planlegging av attraksjoner

Mobilitetsby

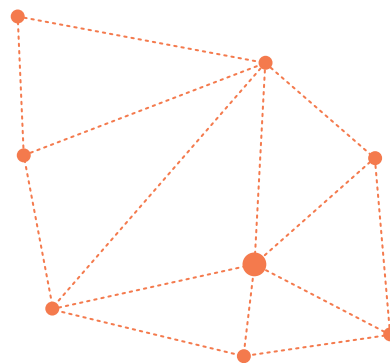
Visjon 2060

I 2060 er Lillestrøm blitt en sammenkoblet by der menneskene velger å gå eller sykle mellom destinasjoner i byen fordi det er den korteste, raskeste, mest opplevelsesrike, mest helsebringende og mest miljøvennlige måten å bevege seg på gjennom byen. En by som er et fremtidsrettet svar på nullvekstmålet der det er kort vei til alt og bilen blir overflødig i hverdagen. En gåvennlig by. En by som gjør at selve bevegelsen gjennom byen gir opplevelser og sanseinntrykk, som igjen gir livskvalitet. En by der kollektivreisende reiser raskt mellom bosted og andre funksjoner som gir en stor fleksibilitet. En by der bilen ikke dominerer bybildet.

I Lillestrøm er det korte avstander til det meste og det er lett å komme seg rundt. I Lillestrøm slipper man kaoset som er i storbyen, og det er så korte avstander at man enkelt kan gå eller sykle rundt i byen. Et byutviklingsprinsipp med samfunnsaker som består av

forbindelser i byen der gående og syklende prioriteres har medvirket til dette. Egne gater der fremkommeligheten er god for den som er prioritert. Et byromsnett der noen gater fylles med aktivitetsskapende funksjoner og som utgjør hovedforbindelser i byen. Det er mange fordeler ved å ha utviklet en gåvennlig by. Helse, økonomi, samfunnstilhørighet, trygghet og miljø er noen. En gåvennlig by fremmer fysisk aktivitet og god helse og støtter lokalt næringsliv ved å tilrettelegge for lokal handel. Det oppstår interaksjon mellom mennesker og naboer og det blir trygt å ferdes i byen.

I 2060 er privatbiltrafikken i sentrum sterkt redusert. Omlegging av veisystemet med mindre gjennomkjøringsmulighet har ført til minimalt med biltrafikk i sentrum. Samtidig har kollektivtrafikken fått god fremkommelighet i sentrum og dermed langt mer bruk. Kollektiv, gange og sykkel blir raskere og mer attraktivt på reiser gjennom og til og fra sentrum.

...designstrategier for å komme i mål

Komforten ved å gå, sykle og ta buss

- Øke kvaliteten, komforten, tilgjengeligheten og attraktivitet på viktige steder i mobilitetsnettverket
- Hver plass skal være nøye designet for å tilby le, sitteplasser, god belysning, grøntområder og enkel tilgang til reiseinformasjon

Koble bydelene til knutepunktet

- Hver bydel må være koblet til knutepunktet Lillestrøm stasjon med minst én høyhastighets sykkelrute og en parallel gang- og sykkelrute
- Rutene er det viktigste verktøyet for å lage et mobilitetsnettverk som gjør det attraktivt å la bilen stå

Koble bydelene sammen med hovedakse

- Bydelene må kobles sammen. Det må opparbeides gang- og sykkelveier slik at folk enkelt kan besøke venner eller familie i andre bydeler
- Viktige gang- og sykkelveier må oppgraderes og gis god kvalitet

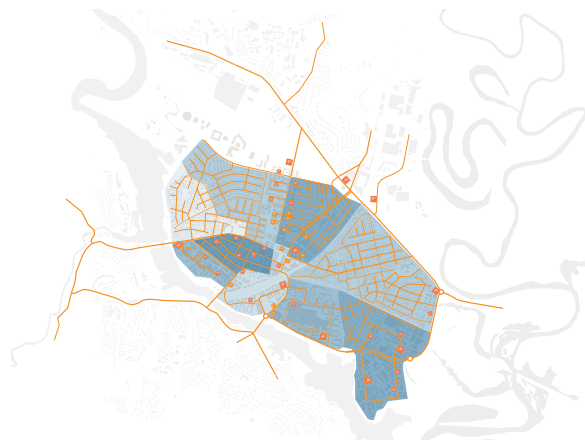
Utforme gater som tilrettelegger for et raskt og effektivt kollektivnettverk i byen

- Utforming og bruk av hovedgatene endres for å gi prioritet til busser foran personlig bilbruk
- Hyppige avganger vil gi folk mulighet til å reise kollektivt helt inn til hjertet av byen

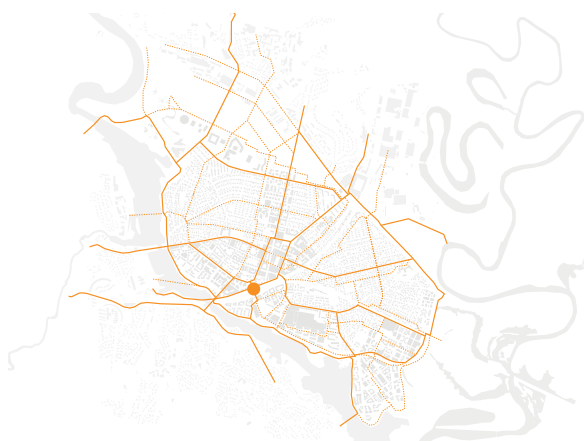
En gåvennlig by

- Utvikle en gåvennlig by innenfor den grønne ringen og bygge et tett nettverk av gågater, fortau og gangveier som er trygge og attraktive
- Alle innbyggere skal ha tilgang til en liten park innenfor 250 meter, mellomstor park innenfor 500 meter og store grønne arealer innenfor 1000 meter

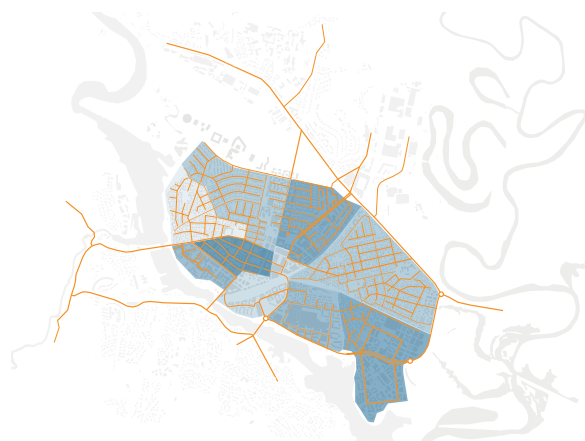
Parkering må ligge i ytterkanten av byen

- Det må skapes innfartsparkering i ytterkanten av byen ved de store veiene som leder inn til Lillestrøm
- Teste ut konseptet mobilitetshus
- Parkering i sentrum må få mer sambruk mellom private og offentlige brukere

En sykkelvennlig by

- Det må opparbeides et mye tettere og mer sammenhengende nettverk av sykkelveier i byen
- Det må også bygges pendelruter og parallelle "nabolagsruter" som skiller høyhastighets brukere fra de som må eller vil sykle saktere

Privatbilen må ikke lenger være et førstevalg i byen

- En privatbil kan ikke lenger kjøre på kryss og tvers av byen, men må ut på ringveisystemet rundt byen for å kjøre inn i byen fra en annen kant
- Alle boliger vil få tilgang med privatbil, men bolig-gater vil stenges for gjennomkjøring med bil

Bydeler

Urban by og hageby

I byutviklingsplanen er byen delt inn i bydeler både ut i fra eksisterende identitet og beliggenhet, men også etter fremtidig funksjon og potensial for vekst.

Når byen vokser og utvikler seg i raskt tempo øker behovet for å identifisere de ulike områdene som byen består av for lettere å kunne styre utviklingen i en ønsket retning. Byen må planlegges for veksten som er forventet samtidig som Lillestrøms identitet ivaretas. Byen er derfor delt inn i to hoveddeler; en hagebydel og en urban del, som styrer bebyggelsesstrukturer og hvor byen kan vokse og ikke.

Byens utvikling konsentreres i de urbane bydelene, de fire bydelene som her er kalt sentrum vest, sentrumskjernen, sentrum øst og Nesa. De urbane bydelene består av områder som allerede er i transformasjon eller har potensial for transformasjon i fremtiden, det vil si dagens sentrum, hagebyen mellom Jonas Lies gate og Nittedalsgata, Norges varemesse og arealene rundt og Nesa industriområde.

Hagebyen som er en viktig del av Lillestrøms identitet bevares og vitaliseres. Bydelene er her kalt Volla, Måsan og Vigernes, som alle skal bevares som trygge, og grønne bomiljøer.

Måsan har noe mer utviklingsmuligheter enn Volla og Vigernes. Hagebyen og den urbane byen deles inn i syv bydeler som har hver sin egenart:

Sentrum vest

Moderne familieliv i byen og offentlige bygninger i grønne omgivelser

Sentrumskjernen

Kultur, helse, handel og mobilitet

Sentrum øst

Næringsliv og byliv

Nesa

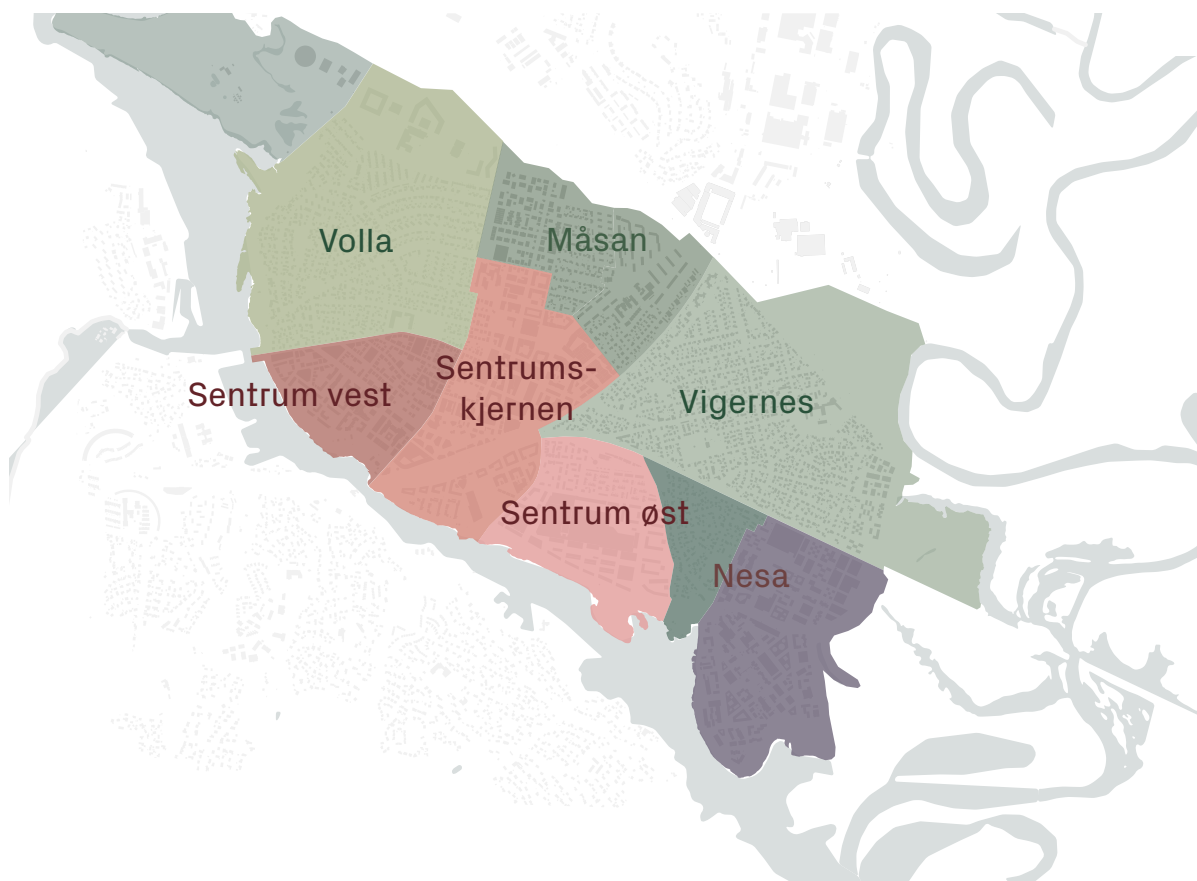
Transformasjon, industri og eksperimenterende boliger som tester ut nye boformer, noe hageby

Volla og Vigernes

Et historisk, trygt og grønt bomiljø i nærheten av arbeidsplasser, skoler og natur

Måsan

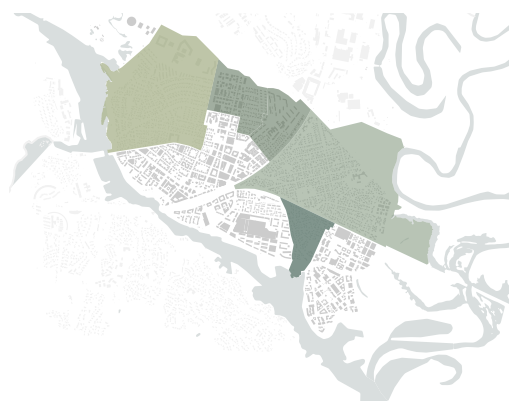
Trygt og grønt bomiljø i nærheten av arbeidsplasser, skoler og natur, bindeledd mot ny bydel på Kjeller. Ny utvikling skal skje ved en bebyggelsesstruktur tilpasset hagebyen.

Bydeler

Den urbane byen

Hagebyen

Bydelsprosjekter

Kunnskapaksen/ Wergelandsparken

Byens hoved gang- og sykkeltrasé mellom Lillestrøm togstasjon og Kjeller. Brogata, Brandvoldgata and Henrik Wergelands gate er transformert til gang- og sykkelgate hvor det kun er tillatt å kjøre til eiendommene (ingen gjennomkjøring).

Nederlenderen sportspark

En flerbrukshall for Lillestrøm videregående skole og ny idrettspark for bydelene Volla og Måsan. Romeriksgata er transformert til park, som gir en trygg forbindelse til Lillestrøm vgs. Der etableres i ny p-kjeller under ny idrettshall.

Vollaparken/Parkalléen

Vollaparken får en oppgradering med bedre lekeområder, beplantning og belysning. Skolegården oppgraderes med en bedre forbindelse til parken.

Vestaksen

Hovedbyrom for Sentrum vest hvor byliv og inngangene til offentlige bygninger plasseres mot aksene. Plassen foran rådhuset "rådhusplassen" utbedres og gjøres mer attraktiv som byrom og velkomst til rådhuset.

Torvet

Torvet er rehabilitert som byens hoved shoppingdestinasjon og et attraktivt sted for opphold med kafeer, restauranter og mulighet for trygg lek og aktivitet for mindre barn.

Grønne forbindelser

Grønne byrom forbinder bydelen med vestaksen og videre ned til elveparken.

Kulturkvarteret

Her finnes hovedvekten av byens kulturelle tilbud i et stort flytende byrom i forbindelse med stasjonen. Gatene i området er veldefinerte med aktive førsteetasjer. Området holdes i størst mulig omfang fri for privatbilisme, mens busser har god fremkommelighet over jernbanetorget. Shopping, små plasser, kafeer, butikker, kulturtilbud og stasjonen. I kulturkvarteret fremstår bygningene som paviljonger på et samlet bygulv.

Transformasjonsområde ved Norges varemesse

Eksisterende parkering for området håndteres med et nytt mobilitetshus ved innkjøring til varemessas tett på riksvei 159. Langsmed varemessas, RV 159 og i førsteetasjene langs loopen skapes mulighet for næring.

Byutviklingsplanen går også nærmere inn på de enkelte bydeler, og beskriver bydelsprosjekter som foreslås gjennomført for å få en god byutvikling og realisere fremtidsvisjonen for Lillestrøm by.

Denne figuren viser et lite utdrag av de bydelsprosjekter som foreslås. Byutviklingsplanens del II, kapittel 6 viser flere forslag til bydelsprosjekter

Stortorget

En ny frodig bypark eller botanisk hage med et rikt biologisk mangfold. En del av parken har integrert lekelandskap for større barn og ungdom.

Alexander Kiellands Esplanade

Lillestrøms viktigste boulevard er oppgradert til å frakte fotgjengere, syklist og overvann langs det utvidede, grønne arealet mellom de to kjørebaneene. En essensiell forbindelse mellom Stortorget og Årsåsen med blågrønn profil.

Stillverksveien transformasjonsområde

Langs sørsiden av jernbanen foreslås en vegg av næringsbygg som vil ha stor synlighet og samtidig håndterer de primære støtutfordringene. Bak ryggen av næring terrasserer boliger seg ned mot de offentlige rom.

Jernbanegata og Varmesetorget

Jernbanegata er transformert til bygata med shared space/fotgjengerovergang på gateplan og et stort nytt byrom med aktive fasader på alle byrommets vegger.

Mobilitetshus

Et mobilitetshus for besøkende til varemessia og til byen generelt. Her er det enkelt å parkere bilen for så å ta en shuttelbuss, elsparkesykkel, bysykkel eller gå inn til sentrum av byen. Det er et godt utviklet nettverk av gater for disse urbane transportformene.

Elvepromenade øst

Elvepromenaden øst for Lillestrømbua får mer opparbeidete arealer for rekreasjon og aktivitet langs turveien. Elementer som kan være en attraksjon i seg selv etableres her slik som f.eks et fuglekikketårn og en grillplass. Forbindelsen mellom elvepromenade øst og bebyggelsen i bydelen sentrum øst er god.

Grønn forbindelse Fetveien

Krysset er fullstendig ombygd for å skape et mye bedre miljø for gående og syklende som krysser Fetveien. Dette sørger også for en mye bedre landskapsforbindelse øst-vest langs den grønne ringen, mellom Vestbyparken og Lillestrøm idrettspark og videre mot Leira.

Magnus Gate

Denne forbedrede gang- og sykkelruten vil skape en sikker vei for mange trafikanter fra Lillestrøm stasjon, via Sørumparken, Vigernes skole og til naturområdene langs Leira og nord for Fetveien.

Sørumparken

Leiv Eirikssons gate er transformert til park slik at barnehagens uteområde er direkte forbundet med Sørumparken. Omkringliggende veier er endret til gatetun. Den samlede effekten er en større og forbedret park for Vigernes.

Eksperimenterende bygg

Et nytt nabolag hvor kreative måter å bo og jobbe på karakteriserer de nye områdene med nybygg og rehabiliterte industribygg.

